

Matica hrvatska

O Matici hrvatskoj
 Novosti
 Članstvo
 Odjeli
 Ogranci
 Društva prijatelja i partneri
 Kontakt

Izdavaštvo

Knjige
 Vijenac
 Kolo
 Hrvatska revija
 Elektroničke knjige

Zbivanja

Najave
 Izvješća
 Mladi glazbenici
 Filozofska škola
 Komunikološka škola
 Medijski susreti
 Knjižara
 Galerija

EU Projekt

Uključiva kultura - potpora socijalnoj inkluziji kroz kulturu putem Vijenca
 Inkluzija

Pretraži

 Europska unija
 Zajedno do fondova EU

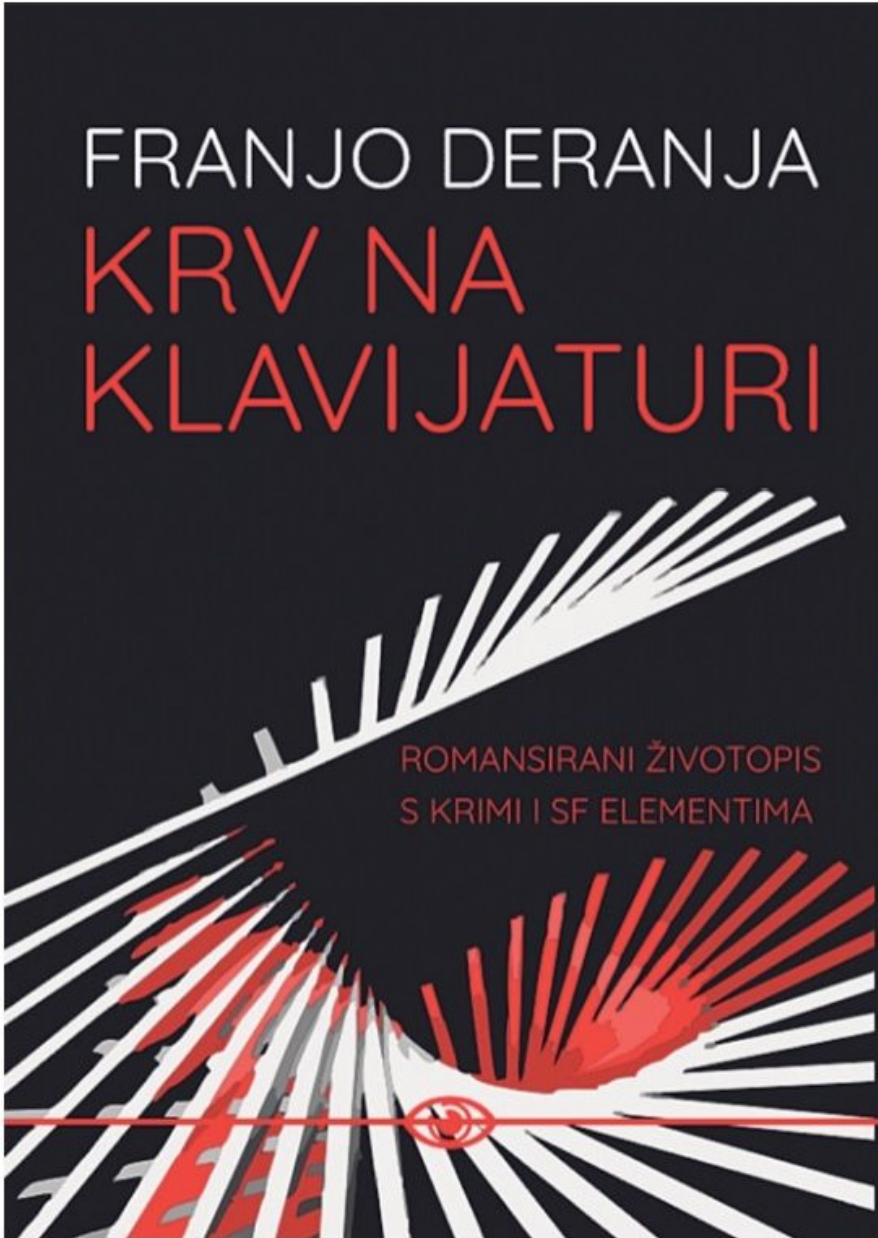
Književnost

Franjo Deranja, *Krv na klavijaturi: romansirani životopis s krimi i SF elementima*

Protjecanje vremena

piše Ljerka Car Matutinović

Poznato je da pisci variraju jednu te istu temu, da je uporno i ustrajno promiču, da su vjerni svom kreativnom odabiru, da su poticaji i neizbježni smisao postojanja u svenazočnom kontrapunktu i da se u neizbježnim paradoksima vječnog Zla i nedohvatnog Dobra akumulira polemički osviještena proza, osmišljena sugestivno-simboličkim naslovima poput proze Franje Deranje o kojoj će biti riječi: *Sreće nema drugdje* (2009), *Salonski pilko* (2013), *Ponoćni carpaccio* (2016), *BubadeStruktor* (2017), *Smrt u Kroaciji* (2020). Stvaralački koncept autorski je prilagođen *homo sapiensu* čija osobnost je pluralistička u varijacijama globalističkih destrukcija koje su stalno u *crescendu*. Taj osebujni romansijerski mozaik osvjedočenom Dobru suprotstavlja tragiku bezumlja i nasilja. Autor je bjelodano na strani Dobra iako je nasušna ljudskost opšivena stradalničkim tjeskobama. I smrt se pogubno uvlači u rastočene ljudskosti koje privezane za autorski ironijski otklon gube snagu opiranja. U prozi *Smrt u Kroaciji* (2020) autor Franjo Deranja, stvaralački blizak realističkoj sintagmi, diskretno se oslanja na kriminalistički žanr (*Altamira 2, Šetač pasa*). Da bi u romansiranom životopisu *Krv na klavijaturi* objelodanio, mogli bismo reći, pobjedonosni ulazak u kriminalistički žanr. U maniri *crimena*, krivičnog djela, zločina, stvaralački je uspješno zakoračio u epski rod, bolje rečeno, dramski žanr, krimi-dramu s SF-elementima. Podijelivši svoju prozu u dva dijela s trideset što dužih što kraćih crtica, priča u kojima na početku sažimlje tijek kazivanja, skraćeni sadržaj zbivanja: „X. Povratak iz ugođaja slušanja dobre glazbe, dobrih akorda, i to povratak – u Tinovu primjeru – odjednom u surovu krajnost pa još u stvarnost iz sudskih spisa o krvnom deliktu, zaista mora biti bolan.“

Izd. Gradska knjižnica Crikvenica i Kvarner, Rijeka – Novi Vinodolski, 2021.

Pratimo, dakle, životni i radni put Martina Tina Rondolfa, pravnika, odvjetnika, fiškala koji je bio zaljubljenik dobre glazbe. Martin Tin, podrijetlom iz riječke židovske zajednice, smatrao se „Riječaninom iz riječkoga Starog grada, nedaleko Mrtvog kanala i Rječine“. Prateći Tinovu predanost pravničkom poslu, upoznajemo i njegov perfekcionizam, iznimnu posvećenost poslu, njegovu nesvakodnevnu žudnju za istinom i pravdom. Te su ga nesvakidašnje ljudske vrline koštale napredovanja u birokratskoj hijerarhiji: od mladog pravnika, asistenta, stažista na općinskom sudu, privatne odvjetničke prakse do *skoka* u Strasbourg na Europski sud za ljudska prava – pa onda jer se nikako nije htio *oladiti*, opet u Rijeku u svoj odvjetnički ured, u kojem je bio i ostao nepotkupljiv i nepokoreni Tin, agnostik, humanist i dobročinitelj. Autor nam vrlo precizno crta svog junaka prateći ga u stopu u nemilom *protjecanju vremena*. Čitajući romansijerski životopis *Krv na klavijaturi* saznajemo sve relevantne probleme koji prate ljudsko biće na njegovim životnim bespućima: korumpiranost političara, stranačka pripadnost, simbolički svijet mirotvoraca. Tankočutni emotivac Tin, obogaćen svakovrsnim iskušenjima, disonantnim i neočekivanima spoznajama, doživio je neizbježnu katarzu u XXV. Poglavlju, u kojem se munjevito, ali pobjedonosno ostvario zločin: „Morion Wisniewski (72) pronađen za klavirrom usmrćen na svirep način, žicom prerezana vrata.“

Autor započinje svoju priču u polaganom *adagio* ritmu, čak bi se moglo reći: *adagio assai*, jako polako. Ukomponiravši u kazivanje zločin, ubojstvo, autor kreće s pričom ubrzano, snažno. Neočekivani su i uzbudljivi paradoksi u opisu senzacionalnoga sudskog procesa. I ubojica biva kažnjen: otrovan je u ćeliji. „Život je zaista maštovitiji i od najzalgranije imaginacije“, uvjerenost tvrdi autor, i otkriva nam, da ne zaboravimo u kakvom svijetu živimo, kako je došla „nova pošast, opaki virus, osim starijih kosi i mlade“. I za kraj opet autor: „U posljednje vrijeme sve češće pomišlja na to kako bi trebao odlučiti što učiniti dalje sa svojim životom.“

728 - 27. siječnja 2022. | Arhiva

- Naslovnica
- Druga stranica
- Naglasak
- In memoriam
- Razgovor
- Komentari
- Društvo
- Kolumne
- Feljton
- Književnost
- Publicistika
- Kazalište
- Likovna umjetnost
- Glazba
- Film
- Matica hrvatska
- Zadnja stranica
- INKLUZIJA